

वे ज्ञानमः

जो नाथ्ये को दानका

फुल्ले नमाने राखे को नकु

नमाने राखे दत्त हात व राजा कि हो

विपदा बोत मेमे नाउ हो जो होत माता

भन होत मो दौ अर्थ लगाई दाराज पुत्र लव

गमन्यो तव रावे नहु मने दाराई नान्यो दुइ

दाना सत्तार प्रै को नकु वन गारत फजाद नयो तात वर क

मालि नका घर सा गया वस्या नाउ कि स्त्री मालि नि कु भार न

दुर्गति लाई दुते गार इनुठ नित से मालि नि का घर माव

स्फार सो कह स नगा को नाई वरा हो राजा क ई नऊन राजा

ओ नाई का हो नरा का नकु वन गार हो दत्त हात क

वति हो र को नाई हो नरा मावे नहु त लाई

नुर मा अर जो तो मिला रो वरा

कनतस्का

पुनः धर मा यस्ता कुरानरा

मुखभयाः हृदे धर आर्द्र त्योवि

वत्नाई विषाद भयोमं विनन्दे हे मा

दिनकार्यपुष्ट पद्यावति लेवदु त भ

कालशुक्लपक्षे ह कृष्णपक्षे मा आर्द्र त्रिमा

शुक्ल पक्षे गयो तव ई सिताई वदु त धनी दयार

पथपा फीर पद्यावत काहं नुर मागई राजपुत्र को क्या गति

हो मोनः नव फीरि साई पान को धिक् दानी अर्द्ध त्रिमा ल गई

गाला माहा नतिन दाम वसाई जापोपनि मेरा घर यस्ता कुरा

शाशर भीनिध पाई तव तपो दुति विवरण मुख भयादि हृदे धर

आर्द्र प्रव ज्ञात्र त मो धन को पान के हि प्रयो ज नु है न भानि तव स

विभन्द हे दुति हे मागार नीर साई भयो तव राजपुनः प्रव का म

कंदेन भयो तव मो व भन्द हे माहाराज गाला मा ता

पवन पद्यावीन ग ज्ञा त्रिमा भई हे ॥ ॥

2398

कोशते कोलक्षीगुह्यतरमेगानिमित्तविवकाजडु आउयाधनु
अमोतव आधादेवसमायककोटिलेलडुपमाइगडुनृतव
लडुकोपारि छागतानिमित्त एकलडु शिको ककुल्ला इदि
यो चायो ककु मपो त्योदीविगज पुवो सायो अतसरुडि
कापुयेह न्यादेन भन्यो रतवमात्रे भन्नु तेमाहो इतजवोसिफे
हु भन्नुत आजगतिपनि जाडु सुवसभोग गार त्योनिदायाय
दि तनुकागाह नाक पडाछो हाडु कन तन्कावामे जछामा
नखले चोर ति नयो ना पारि भागी आउ भन्यो र तेमेजयो
गहनाकपदा सब त्यायो तवमेविते अपश्चिको मेघवा यो अ
ध्वनदु लगायो चक्र पातिहा ल्यो स्मृता नमा गौ निमिष लगा
ई ध्यान गर्न त्याग्यो तव एज पुत्र नाई भन्नु नई गहना वजार
मावेचन ल्यो जाई कसेले सो ध्या गुरु जात्र न भन्यो तव राज
पुत्र वजार माग्यो ति गहना कमाई त्या सुदा लले ई गहना
काहा पायो नीन सो ध्या तव एज पुत्र ले गुरु जात्र न भन्यो तव
ति दुर्जन नाई से तपश्चि सित रायो तव सुदार भन्नु भोतपश्चि
ई गहना काहा पायो भन्यो तपश्चि भन्नु आज कभचतुर्दसिका
एत माघार मेव साधना गदी यो किनि गन्यायो तव मेले या
तय र मारय भोत एक दी किनि वास न घ्या म
गहना घोस्या तव मेले राव्या का शिर

नपाथायाकाइन् भन्दा सुदार राजा काहजुर मा गयो सब वृत्ता
नकह्यो तव राजा ले कोति हरु लाई हेन पथा यात ले नागि तुल्या
ई कन हे यो वि सु त को दा मदे ध्या सा च हो भो नि वि नी ग म्या त व
राजा ले यो गि लाई वो ला या यो गि ग्रा यो हे जो गि प द्या वी त ला
इ क्या ग म्या हो भन्दा यो गि भन्दा ॥ ब्राह्मण गाई छि गाई बाल क
सो जाति जस्को म्रन थाई छु सन म्रया का कनः नर्मार्नु क ह्यो को
त स म्रथ सति लाई म्रने क म्रप रा ध ग म्या पीने मर्नु जो गे दे
न त सै ध पाई नु भ म्या त व गाल का द र ले प द्या वी त व न मा ध पाः
या त सै राज पुत्र र मी वि पुत्र यो दा मा स वा र भै म्र फ्रा न गर त फ
भाई दा भ या त व दो रि का सो क ले द त हा त क रा जा म म्या त न्को रा
नि सति गाई न सति क था हा की ह क न वे ताल न छु हे मा हा रं ज
जानि क न न क ह्यो सिर फुति महे ला भन्दा राजा भन्दा न पा प क
से लाई इन्दे नी के न भ म्या राज पुत्र का म ले म्र पान भ यो को थि
या मी तिले यामि द को सो मी ग म्या वि ना वि चार न गी र ध पाई म्या
राजा लाई पा प इ छु सति क था सु नि राजा ले ई त रा दि या पी छे वे
ता ल ह्ये मा गयोः इति श्री शिव दा स वि र चि त्रायी वे ताल त प
वि वि सति का भाषा यी प्रथमो ध्या यः ॥ १ ॥ ॥ फेरि राजा रू
मा गी वे ताल क न का ध रा मा च हाई हि दू दा राजा क न वे ताल क
था कहि छु हे मा हा राज सुनु ह व स एक धर्म स्थलि नामा न गर

इताहागुनेसेयरनामाराजाधियातनैनगरमावसस्माशिवः
शर्मानामावाह्यनथियोतकोमदनमैजोरनामाद्वारिधि
योत्योविवाहजोगभैतववावुलेएकवारनाईदियोआमासि
तदोश्रोलेमागेतलेपनिनैनोमनिदिपेदाजुसिनत्येश्राने
मागेतलेपनिदिगोतवीविवाह॥ समयमातिन ३ वतावर
आयातववावुलेएककन्या ३ नवतावरआयाकोदेविमनमागु
णरागार्धद्वनः॥ ववुसितनकलविन्नतयोविद्यादयातथा॥
योतानेतस्यविद्यतेतस्मैदेवामयासुताः अस्यार्थ सुदर
रामोसीरसित्वंनकुलिनधनिविद्यावंतदयावंतसति
दगुनजस्काङ्गनईसैनाईदिउताः॥ यतोभन्याकोहः॥ दुर
स्थानासनान्नाचमोक्षेमार्गानुवर्तनाः॥ सुरनामनिदनानी
चनदेयाकेमकावुधैः अस्यार्थः दुरहम्यानाईनचल्याको
जोगिकोचारगर्भासुरोद्वारिदुएसावरनाईजांन्यालेकीन्या
नीदनुयेतिभन्योरतिनैवतावरकोगुरापीहचानप्रमोरेह
दीसववरोवरगुराभयाकारह्याद्वनतवातिनजनाङ्ककारण
नैरापोआमालेमेरावरनाईदिदुनीनदाजुलेमेरावरनाईदि
दुबमोतववावुलोईवदोदुयभयोतेहिविचमात्योकेन्याका
नसर्पलेदासिककनकोरितवसवैरहिसेभयोत्योमुदाताई

बाबुलेनीदे मानगोरचितानगायोपालोतिनैवर पनितीह
याएकवारलेतसेस्माशानकोषणीतिलिपोरदेसाताफिनगयो
दोभावलेतसेकोशमीलियोरकामिगयेतिभावलेहि
स्ममानमामुधलिवाधिवरपोदेसात्तरफिनजान्याजोधियो
त्योगोदेहशमापुगेरताहायक गृहस्थिबालकाकाभावा
मगयो भातधानमागोरवाधितिभाटपकाउनुलागिनःत
कोवालवगुनुलागोतेमैविचमात्योमिमाइबालवलाई
कल्दाशगासाहालिनरवालवमयोत्योदेविपाऊनालेमुदी
भयाकाजगामाधानभन्योतमैगृहस्थिबालनशायोरमया
कोजियाउन्यापुस्तकल्यायोएकमत्रअयोवालकजिया
योत्योमवपाऊनालेदेविरद्यातवमनमाविचारगईयोपुस्त
कपायामेरिकन्याजियाउदङ्गुभन्योवावपियामुत्योरात्रिम
वनिहायापाढितेहिपुस्तकचोमारउहिम्भशानमाशायोतव
कामिजान्यापनिस्मशानमाशायोस्मशानमावह्यालेमीठ
नलागोहमाइहोदेसात्तरगयाध्योंकोहिविद्यापायाकन्याजि
याउभन्योतवदेसात्तरफिनजान्यालेपुस्तकफिक्योरएकमः
नजयोकन्याजियायोः तवतिनजनाऊकरगनुलागोवमेरि
भन्ददाभोमेरिभन्दतेभामेरिभन्दएतिकथाहाकहिकन
वितोलभन्दनुदेमाहागजतिनजनामायाकन्याककोऊन्दः

मन्दागजाभन्दन स्मशानमाकुदिरहत्यालेपाडध्वक्किर
भन्या जमले जियायो तो वा बहु श्रीलिका सिमाले जायाः
दोग भयो प्रतिउत्ता पायो वताले रुवे मागयो ॥ ॥
इति श्रीमिवदास विरचिताय वितालु पंचविशतिका वा
हीतियो ध्याये ॥ २ ॥ ॥ गंगाधार गणाधार गीरिश चन्द्र सेक
॥ गोवाहन गतिवन्दे नमस्कृत्य महेस्वर ॥ ॥ फेरि वेताल
का धरमा चरई हिंददा राजकन वेताल कथा कहन्हे हे मा
हाराज सुनु हवस एक भोगवति नामानगरि थिता हा रूप
सिंह नामा राजा थिया तसले विडम्बचु दामनि नामा सुधा
पाल्या को थियो एक दिन सुधासित सो दहन हे सुधातका
जात दहन हे माहाराज समुत भविष्य वर्तमान तिन काल
जान्दु भन्या तव राजा भन्दु ई सो भया मे ए रूप जसे रूप भकि
मलाई सुहाई न्या के न्या काहने नन्द सुधनन्द मघददे स
मम कर धी जराजा काहोरि सुर सुंदर नामा तिसि भार्या
इत्याद न वाहासु सुंदरि लेपनि पित्रा सा एक सारि कापा
न्या कि थिई तलेपनि सारि कासित सोधि हे सारि के तका जा
रहस भन्दा सारि के भन्दे समुत भविष्य वर्तमान तिनै काल
जान्दु भनि ई सो भया मे ए वर्ण जसे वर्ण भया को राजा काहा
दभन भन्दा सारि के भन्दे भोगवति नामानगरि मा रूप सिंह

नामाराजाथि याः प्रत्यतकामदेवर्मुन्दरुद्रुतितिसामा
र्ताङ्गुत्पादुभन्दा तसुताईकामदेवलेवाधायोतसेवि
वमारुपीमिहलेपठायीकार्कन्याथिआइयुगामरुध्वो
जराजासिदमुन्दमुन्दरीलाई माणोतसुलेदियातवरूपसि
हराजाआइकनसुरमुन्दरीलाईविवाहगयोरघरतर्फआइहा
वाटमास्कजगामावासगयोर तिसुधामारिकालाईयेकेपि
जराभागव्यातवमारिकाकनमुधाले भन्नुहनेमारिकेपुह
वविताआजसमतोयोभनव्यर्थगयेछ जोखिलेपुरषसितको
रतिरुसजादिनतस्कोतिवराव्यर्थहोतसमर्थससितपिति
गरुभन्योतवसारिकाभन्हे सल्लाईपुरुषकोईक्षाहनेकिनन
मापुरुषपापिखियातकइहनेभनि सुधाभन्हेतईलेतेसो
भनित्रिषिपिनेरुयोवोल्माआचारनगर्न्याचांदानइहनेत
कोतसोविवादसुनिगजाएनिभन्नुहनेसुधासारिकाहोकि
नविवादगहोभन्नुसारिकाभन्हे पुरुषपापिइहनेकिनः
भन्यासुनुहवसस्कईलापुरनामानगारिथियोतहासाहाध
ननामावाराणियाथियोतस्कोधनहयनामाहोराथियोतहनेव
इमामनामानगरमावस्थानीनयाकिहोरेविवाहगयोरक
न्यामाईतैहोदि कनभयोतवतस्कोवावुपीनमयोरतहनेसंपु
र्णआफ्रवावुलेकसायाकोसंपतिसवनुवासाहायोरकोहिस

मयमाससुरालिकाघर मागयोर कोहिदिनससुरालिका
घर मावसोतवसासु ससुरासंगदोरि घर पठाई नमो तवः
वावुलेसंपुर्णगहनाकपरासमेत गरि पथायोतवजसैवा
तवरा मापुपोथोतसे तोधनदेयभेन्दहेस्त्रियसबनमाचो
र वडतनागह तेरागहनाकपरासवमलाई एषदेनमोत
वतलेपाने लो नमो रदियो तवनागितुल्याइर पुरानाकुवा
माहा नमो र घर गयो तोकु वा माप न्याकि कर उथितव वातः
माहिद मा मनुये त्यो कि योर माई तै माई र वावु आ मासि
तदे वात माचोर ले गहना कपरा सबै ग्यात मा जवाई त मा
याकि क्वाग मा मता वल्लत नमो वाचि आया भनि वाहा धडे ले
पाने गहना कपरा सब जुवा माहा नमो र फेरि ससुरा ले गयो
तव वीह स्वास्त्रि दे यो अरे यो म माकि कता वात माई भनि
कच कचायो तव तस्नाई स्वास्त्रि ले तस्नाई दराया को देखि भ
देहे प्रान पुरु सन दारा उ आरुः उक्त चः नपिता मा नि
वर्ग सो भात रो वाधवा सुता गति रे कसा दाहिना पर मदे वत
पति ॥ अस्मार्थ ॥ मि को तवा वु पति होइ न आमा पनी होइ न यः
कलो ग्या पर मगुरु क ह्या को छ भनि भित्र ले सा मुम मुर पति
वमि भयो तव मुख पूर्व क वम्या का थिया थका दिन रात्रि मा मुत्पा

माः तमेस्वास्मी लाई मायोर धार श्रायो केरि उहिगहना कय
गसव जुवा माहापोः यति मैले प्रतक्षदेव्या को छः तम अर्थ ॥
पुरुष को इक्ष्वाक्षे न भति तव सति मा रिकाले कद्या को मुनि
कन राजाले मुद्या कन भन्द गहे सुद्या लै टव स्वास्मी को वैगु
न काहाट भन्दा मुद्या भन्द हे माहा राज मुनु हव श सक का व
न पाना मात ग र थियो ताहा माग र दन्त नामा व निया थियो
श्री दन्त नामा व निया तिको पुत्र थियो तसु ले श्री पुरवक्ष्मा
व निजा कि छोरि विवाह गयो किन्ना मा इति द्वादिकनः
श्रायो तव समय मा त्यो व निजा कि छोरि यो भन वति मै
तसु लाई काम देव ले वाठा गयो सहन न सकी म्या लमा
वति वाता मा हि दन्ता पुरुष कन हे थि य क र म्ने दवार त फ
जान्दा पुरुष दथि तसु सँग प्रिति भयो ॥ ॥ इति ॥ ॥
मुरुप पुरुष द्वा सुगंधी मले वज्रि ॥ कि जते यो न यान्ति न मा म
पक्षी मिवा भरी ॥ ॥ अर्थ ॥ ॥ सुन्दर गोप पुरुष लाई दे
श मा स्वास्नी को भोग मग मगाउछ तव शवि कन भन्दे न
हे मागानि तसु जुवान मग मलाइ नेट गगाउ भन्दा तमे पुरुष
सित गहर भन्यो हे जुवान ति मिश्री ग सोम दन्त व निजा के छोरि
रिले तसु ग म न गनु वो ज्द छे भन्दा रात्रि मा श्री उला भन्यो र

गयोतवरात्रिमासैगीनिकाघरसाभेततयोतवयसैतर
हलेसुषुपुर्वकवस्पाकाथियितवदिचारदिनमातस्को
याहितालोग्नाआयोत्पोआयाकोदेषिविचागदेक्यागार
काहाजाईनभोकलागुनतुषात्तागुनचिसोनगामिडह
भोनरहितवरात्रिमावलततक्षआमाकावललेयाहिताका
सयासापथाईजसेलोग्नालेपितिकुरागर्नलाग्योतसेतस
त्ताईरिसईथनलाग्योततेहि एत्रिमालोग्नानिन्दायापीह
जारपुनूयसितजाननिस्कोवातमाचोरलेदेव्योभन्दहे
स्त्रियोरात्रिकाविषयेमाकाहाजाहुसभन्दाजाहाप्राणभन्दा
अधिकपुनूबुद्धताहाजाहुभनिरात्रिमातईदरपनिनाग्ये
नक्याभन्दाकोमैजसोसैगीभयाकाकोदरभनिसकेतस्था
माजानलाईएगहनाकपरामलाईदेनयोतवयोभन्दहेचो
रमेरोरतिभैगनगरमनोरथपुएयापीहदिईलाभनिचोर
कोचिनबुकाईगईचोरपनिपीहलाग्यो गयोत्योस्वास्मि
पानिजारभयाकाजगासा गयोत्योजारपानिकालमपलेडस्यो
मायोकोथियोतममैगगइतमेमुदालाइअर्लिंगनागरीचुम्ब
नागरीत्योमपुनचोरलेदेखिरह्योआक्रपुनूवलाइछादिपरपुनूव
मितजात्याइमिबेइपाहोभनिचोरलेतन्कोनाककातिदियो
तवत्योरकलेमुछियाकिरुदेरमगिनिकाघरसाइमवविस्मार

गोरस वस्त्रिणिने भन्दे अरुपनि रात नीवेहाउदे व्याहिता
काकोठा माजरा वदे वदे सब गोर से यस भनि तवत
से गोर व्याहिता काकोठा माजई वदे सब गोर हुन नागि
न्यो रोया को सब माई तिले सुमार व्याहो भनि तीह गया
होर को नाक काटि या को देखे रतस जवा जिनाई हप
का बन नाग्या दे य मो क सनि न ज्मा पापि पाहे ह भनि
रद की र सो प्या त हने हो न भन्दा पनि क से ले प्रति त माने न
र राजा ले पीनि सानै थहराया मा न्या जगा त रात से विच
माई हि चोर आयो र सब विस्तार गयो त बरा जा को चितव
ज्यो र हारि दिया न्यो घर आयो त स स्वास्ति लाई गदा हा
मा चहा यार न पा म्या ॥ त वहे माहा राज यो त मै ले प्रतक्षे दे
व्या को छ भनि सुधा सारि को ले न्यो ग्या स्वास्ति को वैई गुन
क ह्यार स्वर्ग वास गया यो त कथा कहि कन वेताल भन्दे हे
महा राज न्यो ग्या दुष्ट दुर्ग को खिदुष्ट दुर्ग कि भन्दा राजा भ
न्दे ॥ ॥ विजाय विट पुत्रा पित पुमा सक हाच ॥ धमा धर्म विचा
न कथित सवदी बुधे ॥ ॥ ए मो क ह्य को छ त स अर्थ पुरुष दु
स होइन पुरुष लाइ दो वहे न म्वास नि हो विदुत् ॥ शति ७ ना पायो
खेताल रुखे मागयो ॥ ॥ इति वेताल पंचविशतिका भाषाया
तृतीयोऽध्यायः ॥ ३ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

फेरिवैतालकनकाधगमाचढाई हिंदराजाकनवैतालकथा
हाकहनुहोमोहाराजमुनुहवश॥ ॥विदनेसचगताधिसंग
जास्मैमुखवाहनी॥विधुकांनानमत्वकामनमासिगतायकी
॥ ॥स्काजगामावर्धमानगामानगछताहाचदागधनामा
गजाधियातवतनुलेयकदिनधोकाहायालाईहासाकोव
म्याकोहभन्दापमिनाआयाआलभनभयाकावहेमुर्व
यस्मावस्याकाहनुभन्दातवकोहिचकदिनमादक्षिनापठे
मवातविरवनामाकोहिराजपुत्रम्यवालागानिमित्तआयोतम्
लाईराजालेदर्सनदियारतकोहोमकतावाटआईभन्दाराज
पुत्रलेभन्योमराजपुत्रहोमेवागनीनेमित्तआयाभन्योतवरा
जाभन्दाउमोभयावधियातवतेरासमयमालवयाछभन्दाविर
वाभन्दाभलाईदिनमाहजारअसफिचाहिछभन्यातवराजाले
भन्योतेरातरकरहातिघोडाकतिछनुभन्दास्वामिनिडोरछोः
रिहासिदामछजनाछेमातेकोहिछेनभन्दाराजासमेतुम
वपाचहास्यातवराजालेविचारगम्यायरुतेधनवहुतमाजो
तकोहिकामलागलाभनिभन्दाभालाईबालियाहेभदायस
लाईदिन२हजारअसफिदिन्यागभनिविरवरलाईछोका
मावसायातवीरकरनेव्याहानहजारअसफिलेजाथोके
हिनाचन्यावजाउन्पापुरानकहन्याबालनलाईदिथोकेहि

दीड जुदा काना कनदिथो मेयर ह्या को सवपा रवार मिलि
थो एनि माधा का मा जी थो तव से धै राज ले धो का मा को व
स्या को ह भन्दा से व क विर वर यदा हु मन थो तव एक दिन
राज ले स्वाहि रो या को सब सुन्यार भन्नुन हे विर वर सो
रो या को को हो ते स्को घबर न्या भन्यो ते से सब का अनु
सार ले विर वर गयो यक वृ हु स्वाहि हुनु ना पा कि देया
ति मे को हो कि ने रुक्षो भन्दा थो स्वाहि भन्ने मरा ज्यल धिल
धि मे हुनु आज का मा त दिन मा राजा मर्द हुनु तव से फि किले हु
हु भनिनु तव विर वर ले भन्नु हे दे वि राजा जिया उन्ना उपाय के
हि कि भन्दा दे वि भन्नु न हे विर वर तेर तेरा होरा का मि भद्का
देव लाइ चधा उन म कि हु भन्यो राजा १०० मय वर्य जि उन्ना
हुनु भन्दा विर वर प्राप्ता धा आयो राजा पनि पछि लाग्यो का थिया
तव विर वर ले स्वाहि लाइ उथायो सब विस्तार कह्यो त से ले पनि
राजा मय वर्य जि हु हुनु भन्यो ले भनि होरा ले पनि ले भनि हो
रि ले पनि ले भनि तव चोर जना मिल्यो भद्का दे वि को महल
मा गया तव विर वर ले राजा मय वर्य जि हुनु भनि होरा को सिर
काटि चहायो तव आमा ले पनि होरा मया पछि जि हुनु व्यथ
ह भनी मिर का नि चहायो विर वर ले पनि स्वाहि होरा मया
पछि मेल जि हुनु व्यर्थ ह भन्यो विर वर ले पनि मिर का नि च

हाथो तव को ले पानि मिरकाति चहाइ राजा ले देवि रघु मेराः
 निमत यमका परिवार को दान भयो तमै ले जिउ नु बर्थ
 भनि जमै मिरका तन ला ग्या तमै देवि प्रसन भई तुर हो जतरा
 महासल मप्रसन भयात वरमागु भदि नइ नु तव राजा भन्दु न
 हे देवि मविष्य प्रसन भयो तइ मया का सब जिया डेड उभनि न
 रत वदे विले पाताल देवि अमृत त्याई सम वजिया इगु ४ रे जता
 उध्यात वावा वर भन्दु ग्या को काम देव त्या को दान भया को स
 मो सा मिव दपु त्यले मिन्दु नैया तव राजा ले भन्दु वेसन भया
 कानुन को मो को ग्या यसा चाकर वदपु त्यले मिन्दु भयो तव
 बिवाले को राम्बा खिलाइ धपु थाये अफराजा सितः मंगल
 यो यतिक था कहि कन वेताल भन्दु हे माहाराजा राजा वदा
 कुरु कि बिगुर वदा हो भन्दा सेवका निमित्त जिउ दिना राजा
 वदा कुरु किन भन्या व्यामिदका निमित्त सेवक ले जिउ दिनु के
 ग्यही ॥ मतिउतरा पाये रवेताल रुखे मागयो ॥ ॥ इति श्री सि
 वदा मविचितायां वेताल पंच विम तिका भाषा या चतुथो
 ध्यायः ॥ ४ ॥ फेर वेताल भन्दु हे माहाराज सुत ह्वस्य क उरुई
 निना मानग रथिया ताहा मदन भन्या का राजा थिया तन को म
 विहाइ स नामा थियो माहा देवि नामा तन को छो रिथि
 यो मय विहाइ गन जोग्य भै वापु पनिकतो हर्न ला गिर तसे

विचमा न्यो कं न्या भन्द हेवा वा सु जस्को सव गुन छ तस्कन
ओ भनि तव यक कोहि पुस्ता व भातिरा जा दक्षिनि का गुजा
मित आगर्ना निमित गया का थिया ता हाय करा ज पुत्र ले
कन्या देउ भन्यो तव राजा ले गुन क्या छ भन्दा गुन देवा यो
तव राजा ले दिया ॥ आमा सित पनि माग्यो दोधा ले मा
ग्यो गुन क्या छ भन्दा सव वेदि छु भन्यो तव आमा ले दिय
रुते आले दाज्यु मित माग्यो गुन क्या छ भन्दा रथ ज छ भन्यो
तव दाज्यु ले पनि दियो तव विवाह स मये मा तिनि वता वर
आया त व पर सो दा सु आमा वापु विवाह गर्न ल्या ग्या ९ क
कन्या तिनि वता वर भनि विवाह गर्न ला ग्या त मा विचमा
न्यो क न्या अति राखि कुना ले स्के करा क्षम आया लग्यो
अति भन्या को नि को छेन अति गर्भ कुना ले व विवा
म रूप लाई पाता ल मा पु मा यो अति रूप वति कुना ले शिता ला
उग वन ले हमे तम अर्थ अति भन्या को कहि भले छेन त व या
हान ठाठि ह छ नृत कन्या देव न नृत व जानि वर लाई कन्या मा
हा छेन कता होला भन्या तव तसु ले विचार गयो राव धरा चल
पवर्त मारा छे स ले ले गया छ भन्यो तव दोधा ले भल्या ठला
भन्या रथ ज ले रथ कल्प नाव ना यो र सव वेदि ले र व ना व
छि विद्या चल पवर्त माग ई राक्षस माहि कन कन्यार ला

यातववावुविचारगछ्याकन्याकसलाईदिउकसलाइनुदि
उभनिवदोदुषभयो। सतिकठकहिकनवतो। लभन्धरेह
माहारज्ज्योकिन्याकसकि। ऊहभन्दा। राजाभन्धनुसः
खलेजदसमार्थाकाऊह। किनभम्पाउघुमिसाहासि
धैर्यवतवलि। योपराक्रमिबुद्धि। वतयलादेविदेठतापनि
दराउधतसअर्थ। तलेलेपाउह। सतिउतरपायो। रवेता
लहयेमागयो॥ ॥ इति श्रीसिवदाशुविरचितायांपव
विसतिकाभाषायापंचमोऽध्याय॥ ५ ॥ सितवस्त्रवता
देविभारंतिमर्वसौअहं॥ हशवाहनशीजुक्तवन्देहसर्वसिद्धि
दा॥ ॥ फेरिवेतालकनलेभन्धेहमाहारज्ज्युहवशएकधर्मपु
रनामानगएहताहाधममिहनामा राजाछतलेयकचडिको
कोमहलवनावाताहाधदेठलेवगमासदासवदाचतुदासे
कारुमाजागदगागछसधेदेविकापुजागारि। याथातनदे
विलाईनागाटाहलेअस्तुतिग्यादेविप्रसनभईवरुणागज
दिभइनुतवरजाभन्धनुहदेविबुसिभइनुतमलाईमुन्दपु
पुवदेउभन्दातलाईआतुल्यपराक्रमभयाकोमुन्दपुत्रदे
लाग्जाउभनिवरुदियतुतवदेविलेसवेकोमनो। हथ
पुनगाथेनुभानेवनिहोरोमितलाईसारमालिकनदे
विकोदसंगगर्नआयोदेविकोपुजागर्नआयोदेविको

पुजागयो तव वस्त्रावगोथियो यक वनि भाको छोरी देव्या
तस लाई तस लाइका मदेव का वान ले जाग्या तस ले
पनि परस पायानुग भयाथो तव वनि जाको छोरी गई
सो वनि भाका छोरी देविका अधिछि गये रे देव सो वान
भाका छोरी मलाई दियाउ सो पाया ति मिलाइ सिखवुझ
उला भया कवो नुगयो तव सख विलार सिटक छो तस ले
मिग वावु सित ~~कवो~~ भयो वावु ले छोरी भाग्या कन्या को
वावु ले पनि दियो तव विवाह गयो सो वाने या की छोरी
घर आयो छि वनि जाकी छोरी सग सुख भोग गदथो
सुख सुख कव वस्त्राका थिया को हि दिन मातस्को भाइ दि
दिलाइ लि नानि मिन्न आयो दिदि भिना जु सालो
समेत गया वाटा मात सवनि जाको छोरी ले उये देवि
को महल देखा पहिले को कवो ले समझे देविको दस
नगर्न जानु मन आउ ज्वाल सम स हि वस भयो गया
देविलाइ सिखवुझा यो अलि कवेर किन आयन न वेर
गयो भानि सालो गया रता हा मया को देखेर भिना जु
मया पादि गाल होला भनि तस ले पनि सिखा दि
वुझा यो अलि कवेर मा किन आयन भनि त्यापति गई
नुरजोग्या भाइ मया को देखि तस ले पनि सिखार

नलागितुमैदेविप्रसन्नभद्रभद्रादेतेरासहासलेम
 धामिभयोवरमागुभंदियातवतिभन्धुनहदेविमला
 इन्द्रवरचाहिदेननुडवैलाइजियाइहैभयोदे
 विलेडवैजनालाइसिरजोरदेभानिरसिरजोर्दया
 तुरिलेभाईकागिदेमालोग्याकाभिरलोग्याकोमिद
 दसाभाईकासिरजोरदियातवडवताउत्थासतिक
 थाकहिकनवेतालेभन्धुहमाहाराजासोस्वास्तानेक
 स्काहुधभन्धाराजाभन्धुसंवसौवधिमाअनप्राधा
 नपित्पावसुमाजलप्रधानुद्धसुसमानिडापुसागद
 तमेसवसगिमासिरपुधानुद्धतसअर्थसिरलेपा
 उद्धसीतउत्रपायेरवेतालेसवेसागयो॥ ॥ इति
 श्रीसिवदासविचितायावेतालेपचविसतिका
 भाषायावसुसोधायो॥ ॥ ६॥ विवाहेकुलहेजुध
 प्रस्थानेकविकर्मति॥ अरतेश्वसमरेघसुमालीप्रवविताय
 क॥ ॥ फेरितालेभन्धुहमाहाराजसुगहवसुसकचपा
 वीरनामागरीधियाताहचपाकेसरनामागरीधिया
 तन्कीसुलोचनगणमगानेधियासुलोचनाकीहोरीसुर
 सुन्दरीनामाथीगीरसोविवाहजोगपधियगुनवपुध्व
 काराजाकामितिलेविकनसखिलेदेवाइकउनेमगुपौ

ननु तव तस्मै कन्या लेवावुमिह भतिरुहवा ज्युजस्कारासो ३ गुन
छन तस्मै लाइ दिहोला ३ गुन भत्या कठुं २ हो भत्या रुपवल ज्ञान
यस्माद्वोरि को वचन सुनि राजाले मत्रि मंग विसारा गप्पा तव
मत्रि ले चारे दिसा मा वरको जगति मित्र मा तिसु पठायो त
वचारे दि सावाट चार वटा वरल्या या तव राजाले तनवर हु
लाइ भयो तमा गुन क्यार छन कला छन भग्न भन्दा १ वर
भनला गो मेलने १ दित मा पंच पला सुवर्न उज्जा ५ ६ १
पला दान धर्म गन्धुः देवता लाइ द्वाओ पला ५ था ५ ६
तेओ पला को दि गरी पगुर्दा गाठ न्या वजाठ न्या वदि
भाट स्पेव कलाइ दिहु चौथो पला चाकर हाति चो ज
लाइ दिहु पाचो पला वैचिक भोजन गहु मगाममा
उले छु रूपका अर्थ लाइ दस दे छे भत्या फेरि द्वाओ भाले न
न्या मम पुर्न चर अचर जिव प्राणिका भाषा जान्द छु
पोरुवमा उले छु रुष दे छे छु भग्नो तेओ भन्दुः मस पुर्न
सम्र विष्णु जान्द छुः सगाम मा अदितिय छुः मलाई
जित्त को हि सक देनः रुप दे छे छु चौथो बैरले भन्दुः म
म पुर्न मास्त्र जान्द छु बुद्धि कावलले सब को अमि प्रा
य जान्द छुः वलन मा अदितिय छु रुप दे दस दे छे भग्नोः
तव दृति चार पुता वरका गुन सुन्या मा तिराजामुः

धचिन्नभया एतिका कही किन वतोल मन्दः लोकं
 न्याक मन्द पाउछ मन्द राजा मन्द क्षत्रिय किछो रिछे
 त्रिय ले पाउछः जो पाच पला सुवर्न उपजाउछ त्यो
 मुहाल हो जो सो लख जान्छ त्यो बाल ग हो जो सब काः
 भाषा जान्छ त्यो विनिजा हो जो धनुष विष्णु जा
 न्छ सगाम गर्दथ्यो ते सले पाउछ ॥ इति उत्रा पायो
 र वतोल हवे माग्यो ॥ इति श्री वेताल पंच विसतिका
 भाषाया सप्तमोऽध्यायः ॥ १॥ फेरि बेटा मन्द हेम हारि मसु
 न हवसुः यक माति नामान गरथियो ताहु गुनाधिप ना
 माः राजा थिया एक दिन सिवार खेत्या निमित्त वन मा
 गया रमाल स्करथ काई रजु क भया ॥ मगराले बोलि
 या राजा यक लेखाव काहिय कदे सवाट स्पे वागर्ना
 निमित्त पाच सयौ सिपाहि ले जु क भया को सिपाहि
 आयो इति राजा कन वन माय कलि भयो र सलामुगः
 मोराले स्वध्यात को हो कटावाट आयो मन्दा
 मकोहि देस वात आठ न्या सिपाहि हो स्पे वागर्ना नि
 मित्त आयो भयो तव राजाले वन मा भो कलागदो
 हिछ मन्दात सुसियाहिले ॥ ३॥ वता अवला काफ

फलत्पायो राजा का हाट मादियो राजा ले कायो तहाउ प्रान्त
तस सीपाहे लाई साठ मालियार द्वाँरतर्फ आउदा भया
तस सीपाहे लाई घाट गाउ दिया तिगाठ को आन्दानिका
ई राजा का स्वरागर्न ला गिनु खसपा का थियिनु एक दिन
राजा ले तसे सिपाइ लाई कोहे काममा पठा यो राजा दा
२ समुद्र का तिरमा पुग्यो ताहा महा लक्ष्मि को महल
देख्यो ताहा पुजा गर्ना निमित्त चारै सागिनि लेजु क
भवा कि मुन्दरि क नद देख्यो तस लाई खितु त्याउनु पाठ
जा भनि पडि ला पो जवत स ले देख्यो को हो स भानि
साधि नर मराज पुत्र होति मिलाइ खितु त्याउला भ
नि आउदा त्यो भन्दी नयस कदमा अस गगगा तव
मलाई पाडला भन्दा ले भन्यो र ते बि कदमा अस
नाग्यो र उसे त आक्रा दे वी रमा आइ पुग्यो त्यो विः
ला सव राजा सिट क खोत व राजा पनि तसे लाई
साठ मालियार काहा ही जाड भन्यो र गयो तव
जान्दा २ समुद्र का तिरमा पुग्यो ता हाउ हिमा हाल
क्षिमे को महल देख्यो गति हि गया तव उ हि सुन्द
रिले राजा कन देख्यो र काम देव का वान लाग्यो र मु

हा भया उधिर परस्पर बलि चालु गयो तव राजाले भयो हे
 सिपाहे तेरो मन पयाकी तले भयो एसि पाहि मन्द सेव
 कले पाया को बधियो वलुः सरकार को हो हनु माला
 गोसुभन्दा ले भयो रगधर्व विवाह गयो रया फ्राद खा
 रत फे आउदा भया ॥ एते कथा कहि कहि कन वेताल
 मन्द हे महा राज ज्यो दिज नामा को सत्पासी कहो भन्दा
 राजा मन्द छनः अधिलो उपकारी सत्पाधिक हो भया
 एते उवापाई वताल रुखे मा गयो ॥ ॥ इति श्री विताल
 पञ्चावसतिका भाषाया अष्टम कथानक ॥ ८ ॥ ॥
 कोरे वेताल कन का धरमा चहाई हिददाराजा कन वेता
 ल मन्द हे महा राजा मुन्नु हव श मदन पुरना मात्यक त
 गाथियो ताहा मदन विरना मा राजा थियो तसे नगर
 मा वदना हि रन्य दत्त नामे व निजा थियो तस्की मद
 न सेना नामा कहो थियो तस्को भाई सो मदन नामा व
 निया थियो तसे ले धर्म दत्त वनिया सिट मी त्पारि ल
 गायो सो मदन सेना सधे मगि नि सित कुल थियो ध
 मदन वनिया पनि सधे ताहा आउथो एक दिन माः त
 मदन सेना कन देखो र मन मा चिन्ता यो यो स्वास्नि

गुल्फाउनु पाया जिउनु सफल हुदो हो कामदेव भन्या का
वलवने कह केले जान्या मनुष्य लाई पनि वस गराउ छतर
जान्या मनुष्य ले जान रुप अकु सले वस गराउ छतर भन्यो
एकी दिन तेहि मदन सेना एकलि से ल्थी यक लि देव्यो रहा
रमा समायेर मलाई लोग्ग्या भनु भनेर ते भेद तलो मनसु
बाधियो भन्या हाम्रा वावा सिट कह्य हामा गुण थे भन्दा लो
भन्नु गुजवत मेरी स्वासु निद्रन सुतम महु भन्यो हे स्त्रि
तेर निधामाल गायो को तिल क अधिक सहाउ छरु
पधनु नये भवाने ले माई कि क्या काम देव का धनु वि
प्या अपा विदे भन्यो तव त्यो भगा छिनु आज का ए दिन
मा मेरा विवाह छु विवाह भयाप छि पहिले ति निमि
र भोग गरु लो पाछे व्याहिटा संग जाला साचो मा
न गुरु देव टो बास न साछि छनु भाने सपठ गरिनु
हाइत स्ले पनि नुरे पछा दिपठा योर आफ्ना घर गयो त्यो प
नि गयो जब आठ दिन उर्यो विवाह गयो पाछे आफ्ना लो
ग्या सिट धर्म दत्त को विस्मारा गरि तम ले त्यो वाट सोचो
भया जाटव भन्यो तव मदन सेना रात्रि मा धर्म दत्त
सिट जान निमित्त निस्की तव वात मा चोर ले देव्यो

७
युमिभयो र गहना क प दा छो र भन्यो तव तल ले भनला
गिनु हचो र म मु जे कर कि मा लार गहना क प डा छो डि
दिउलो भनि पुर्व विस्तार गरितव त रुले बुज्यो र सुस्को
मु गा र भग गन्यो हाई न भनि छा दे दियो तव धर्म द न्त को
की था मा पु गितव धर्म द न भन्द नु त को हो सुयु धा की
न्या हो स्की कि ता क न्या हो सु कि ना ग क न्या हो स्की मै
हे त चि ही न भन्दा मः म द न रा ग म क नु भनि पई ले
को विस्तार क हो तव न्यो भन्द छ नु लु गान भया म टि
काल गाउ नु बि ना धु वानु सो र न भया मा गा उ नु त
सो हो भा व न भया का मै थु न पा न का म को है न निरा
निस्वा छि भनि जा भन्यो तव ता हा देखे गे फेरि चोर मि
त विस्तार गरी चोर का मन मा क्या आ यो र छा दि पठा
यो ता हा देखे आ फा स्वा मि सित पु गि सब विस्तार गरी
रखा तव त रुता इगु न पा व ठ हा या पई ले को रूप स्वर
हो स्वा छि का रूप प्रति त मा नु त प श्वि को रूप सह नु र
ति कथा हा कहि क न वे ताल भन्द नु हो हा राज ३ ज
नामा को प्रधान हो भन्दा राजा ले चोर प्रधान हो भन्यो
यति उवा पाये र वे ताल रुखे मा गयो ॥ इति श्री वे ताल
पंच वि सति का भाषा यानि व सो ध्याय ॥ ९ ॥ ९ ॥

विचर्य विजगै रथ मुला धारे धारे छिछि ॥ बध मकी म
ये वेन्द धरनि रपिस्व ॥ ७ ॥ फेरि विटाल कन का धरामा
चहाई हिंदु राजा कन वेदाल भन्द हेम हाग जमुत ह
वश गोद देश मा पुन्य वहु नामान गार कता हाग न मे वर ना
मारजा थियो तिराजा का शरानि थियो कमलावति
जया वटि पद्या वति नामा थिया एक दिन वस नति
मारनि सित खेल नानि मि न्न फल वारि कारला
मा गया कल्लो तलाउ भन्ना कमल का फूल ले छा दि
त भया को फूल का सौ गंध ले भमरा घुम दास्मान
लाउमा पुग्यार वस्या त व राजाले रानि संग वाटगर्न
ला ग्या हेराने हो रुख से वे फल्पा का मदे वले स्वाप्ति
लाई दुख दिन लाग्यो सुगांधि ल्या उम्या व ता शफे
लायो दिन पनि राया भया व सीत रिनु आये ह सव
फल कमल फल्पा ४ दिन वात को इ लिको सव सु
निहत्पो मुदा सव काम निपुण लाई बाध गद्व
मत रि भन्ना को काम देव को ठ किल हो भन्ना रत
लाउ देविय क कमल को फूल ति प्यार रानि का हा
त मा दिदा हाट देखि बुस्केर पाउ मा वस्या पाठ भान्या

गिजा लाई वंदो दुव भयो। द्वा ज या वटि विहारमा वस्या
किं थियनु चन्दु मा कि कि नला ग्या रग्या गमा फो काउथा
त श्री पद्मा वटि को गमा वस्या क थिता हा क ध्या को मुसल
कास व सुप्पा र हाट कान टटा ठनु ला गिन रग्या लाई
वडो फि कि भयो या ते क था क हि क न व तो ल न मन्द नु हे मा
हा र ज ति नु ज न मा को सु वि हो म न्द र ज न म न्द न
म स ल का स व ले हा त कान त न ठ न्पा सु वि हो म न्द
य ति उ न्ना पा ये र व ता ल ल वें ग ग ये ॥ ॥ इ ति श्री नि
व द्दा स वि र चि ता या व तो ल पंच वि स तिका भाषा या
द स ध्या य ॥ १० ॥ प्र न म्म मि र सा दे व न त्वा दे व म दे स्वा
को तु हे प्र न मा ध्या मिः ज न के नो पि भाषि ती ॥ ॥ फे र
व तो ल न म्द नु हे मा हा र ज नु नु ह व र स् क गु न क र न मा
न ग र द्वा हा ज य व द्द न न म र ज न थि याः प्र ज न को
स न म त न्को म वि थि यो त न्को ज य ल क्षि म न म स्वा
क्षि थि या त व त्पो र ज न ले म न मा वि चार ग यो यो र ज्प
पा ड क न मु न्द र स्त्रि स गं म गे भा ग र न पा या स फ ल
दु हो हो भ न्पो र र ज्प का भा र का जि ला ई सो पेर
ग ज न ग मि २ स्व षि मी ग वा सि खे ल न ला गिन त व
य क दि न का ज कि खि ले का जि ला ई म न्द नु हे

पानप्रवृत्त राजकासतपाई दिन शक्ति नडुब ला उछे भ
न्दा काजि भन्दा राजा का काम गजाला ह्या र शक्ति
किले डुबला उछे भन्दा तव सि भन्दे न उछे भन्दा ति
मि पानि स्वत वध गमेत्वा को दर्सन गनु जाहु भनि वि
दामा गा जाउ भनि त से भनि विदामा गो र जा न्दा २
समुन्द्र का तिर मापु ग्या र तहा सुन का ज रा न्त का ह
गा मुगा का फल फल्या का मला कल्प वृक्ष का चहा
रिमा वसि क न विना व जा उदि मुन्दर तिन लोक प
ठि दिका भन्दा ॥ ॥ येन सदा पित वी जे कर्म भुमो सु
भा सुभी ॥ प्राप ते चै व न्न वे व जाये ते विधि नाम दा ॥ १ ॥
देवा त पनी जगत सर्व सुदेव सुमानुषी ॥ तमेव चिन्त
यत ये तस्मात् विद्वान् सर्व प्रयत्नत ॥ २ ॥ पूर्व जन्मा
जित कर्म सुभा सुभ सुपा र्जित ॥ तदेव सर्व जनु
ना श्रुष्टि प्रलय कारुणि ॥ ३ ॥ याते ३ न सि लोक प
ठि कन जल माडुव्या को देखियार त्या काजित हा
वात श्रायो राजा सत विस्तार ग मे राजा ले सु
यो राज्य को भार काजि कन सोये र राजा ताहि
गयो र समुद्र का तिर मापु ग्या उहि वद दव्यो र उछे
गरी जल माडुव्यो उछे पाता ले मापु ग्या र ता हा उ

मेस्वास्त्रीलेदेखिरसोधितुहोविरक्याकामआया
 भन्दातेरारुपमालुध्वभयारभवर्गजसोभेआया
 भन्योतवत्योभन्देहोविरतेलेकहनेचतुर्दसीकारु
 तमामसंगवासिचर्चागरुलाभन्यारवधियाभनित
 वराजालेमगरुलाभन्यारुगधर्वविवोहगजोरव
 स्पाकाधियाजवकृष्णपक्षकोचतुर्दसिआयो
 रतवराजालेहातमायकुलियारदककुनामा
 वस्पाारआधारारुमाराहेसआयरतस्वाहिनला
 इमिलोरमित्याकोदेव्योरराजारितायोरभन्यो
 होछसआवताफकिमसंगलडाईगरभनिस
 कपापोस्विधातकपापिभन्योरराहेसलाईसिर
 कातिदियोराहेसमन्योरतस्कोपेतचिरित्योस्वा
 हिनिकात्योतवत्योभनलागीनृतपाईपरदुपकाश
 रखाछेमराउद्धारगयोतसअर्थसर्वेसर्पसिर
 मागीकुदेनसर्वेहाठिसितगजमोतिकुदेनन
 सर्वेमनुष्यसाधुकुदेनभनिरतवराजभन्दुहे
 स्वितालाईराहेसलेक्यानिसितमित्योभन्दायो
 भन्दुहेमाहोराजमेरावावालेमलाईनदेवीमो
 जनगदेनथाएकदिनमसगिनिसितवेगन

लाग्या को थियोर भोजन समयमा को जा छन र पाये ननर सि
या को रहे छन तसै विचमा मलाई आप दिया त वै मै ले
भन्यो होवा वा म लाई त पाई ले आप दिया श्रवयो आप सु
कहु न्या उपाय क हुना गनु हवश भन्यार वावा ले भ
न्यो को हि एक विपु हवश आठला एतलाई उद्धार गली
भन्या था आजत पाउ का कपाले आप मुक्त भया सुव वा
वा का दर्शन गर्नु जानु भन्दा राजाले भन्यो पहिले हो
आद्वारमा जा उपदिष्टे रावा वा का दर्शन जानु
भन्दा ले भनि उहि कदमा दुवै जना दुव्यार विप्रा धरी
विप्रा म मी तेहि द्वारमा पुग्यार काजिले वदो हव
मान गयो वाजा वै जायो कोहि दिन द्वारमा पुग्यार सु
य भोजन गन्या ताहा उद्या न्त न्यो विप्रा धरी भन्दै नहमा
होग ज मन व्यसंग वस्यार हा मो विप्रा धरी विसिन
लाग्यो तस्य अर्थ हा मा माई ति जा उ भनिर भोग मा
लुध भया का हुना ले ले भन्यो वदो हवश गारि वजा
वजा उनु लाग्यो तसो द्यो एति राजा को मात्रे द्यो
ति फुति मन्यो एति कथा कहि कन वैताल भन्दै हे
माहा राज पो मत्रि किन मन्यो भन्दा राजा भन्दै तव
काजिले यसो विचार गयो यो राजा स्वासुनिका

वसमापयो राजपहाड्यो भव राज्य वैरिका हाटमा
 पयो विप्रानभया कापुरु राजानभया का राज्यम
 ज्ञानन ऊन्यामै धुन सति व्यर्थ न वृद्ध स्वरा
 ज्यो ज्ञानला गो भानि सको र मन्यो भानि सति उ
 चा पायेर वेताल रुखे मा गयो ॥ ॥ इति श्री सिव
 दश विरचिताया वेताल पंच विसतिका भाषा
 या एका दस मो ध्याय ॥ ११ ॥ मद् सुधा पुर लोल
 लोल कलोल मालिनि ॥ सा स्वति नम स्तुति वि
 धवा मिक धामिनी ॥ ॥ हेमो हाराज सुनु हव
 स सक चुदा पुर नामा नारा धियो ताहा चुदा
 मीने ना मारा जा धिया न स्को देव स मा मा
 वास ना धियो मो रूप मा काम देव जलो साख
 मा बुरे स्थिति नलो धन मा कुवेर जलो तले
 ई त्वर नामा वास ला को कोर विवा डग यो
 कलि धि मा रूप मा कद पंज से ना वं ऐव
 नि नामा धि ति दुई को पा त्या पति जया को
 सुष पुर्व क वत्या का धिया एक दिन रा यम
 तुका एत मा घर का को शि मा सु त्या को धियो
 तस्को स्वास्ति शर्म का जोर ले ना शि सु त्या कि थि

आकाशदीपि २ कुं कु मलगाया का सनसुन्दर
भुं कतिनया को पालु गा के को मल युग स्तित सब
देख्यो रन ल्हाई काम देव ले जो राग मोर ते हि विद्याध
रि ले विमान माच हा यो र ल गपो अलिक वोर हरि स्वाः
मि भोग नी निमि न उ थो ए दाम्पो या यन फेरि आवा
यो नि हे दो दे से न हे प्रिय कया गई स मन्नाई तेरो वचन
सुना भ मोरो यो अ व मे ले जि उ नु व्यर्थ ह भ मो री त र्थ जा
वाग र्नु जा नु भ नि गयो नो क ला ग्यो ए एक पत्न सका
पान को त प रै लगा यो एक गृह स्थि वासन का घर मा
गयो ए वासन नी सित जात या न मा गो वा सनि ले दिन
हे न भ नि त्यो भ नु गो गि व स चो र विद्यार्थि वदु वा व
नि न भ या को सति नि हु क ड न र धन का ३ धाती हु न
दान गार्नु भोग गार्नु ना स ड नु ज स्ते दान प नि गार्नु
भोग पानि गार्नु न त स्को ना स ड नु भ न्या दि ने हो
भ नि थ ह र्ग ई र सुन्दर को धि उ रै नि या वा दि यो
यो नि यो रे वा न नि मि न त न्नाई कति र मा गयो त
हा एक वर का रुष रहे ह ती हि या ना व स्तु रा खो र हान
पाई भ नु गयो त स रुष मा सर्प व स्तो रहे ह त स्ते या न्मा
व स्तु मा विष हा नि दि यो वा स न ले था हा पाये न न आयो

रखायो तम विचला ग्यो खाल निमिठ गयो हे बाह्य नि
 मला इ विष दिया छे भन्या तमै मयो तव गृह स्थी इ
 हान भन्द हे पापिनि बाह्य नि लाइ मान्य भन्यो भया
 यो यति कठा कहि कन धोला भन्द हे माहा राज ३ जना
 भाषा पक म्नाई ऊँछ भन्दा राजा भन्द पाप कसे लाइ
 ऊँदेन किन भन्या मर्प विष रूप हो बाह्य नि दान दिया
 को सत्य हो बाह्य न ले थाहा पाये नयाति उना पायो व
 ताल रुवे मा गयो ॥ ॥ इति श्री सिवदास विरचित या
 वेताल पंचावेस तिका भाषाया दाद स क थान क
 ॥ ॥ नमस्तुति व विजाया रथी ति प्रलये करिने ॥ वि
 स्वनाटक कते च सुवधाराय स भवेत् ॥ ॥ फेरि वेठा
 ल भन्द हे माहा राज मुनु रवे स ॥ एक चन्द्र प्रभा नामा
 न गाछ लाहा धरिने धरना मारा जा थिया तन्को धर्म
 सिंह नामा व निजा दुक्षो भति नामा तस्को छे गिथि
 यो तस्का रूप ले सुर्य लाइ पनि छे भन गार्थ सो जे
 भन धति भै तस नगा मा चोर ले वो रि वरुत गार्
 लाग्यो तव सब नगार वो लिहू फिराद गनो कन
 राजा काह जुमा गया चोर को विला र फिराद ग
 या तव राजाले अब देस मा चोर हवन भाने का
 ति जा मा दिया तसे रात मारा जाले हो रना त खार

लिकठहि नगरमागया रयकमानिस देखा रतको हो
नानिसो ध्या रतमले पनि भन्यो भन्यो र कुन न्याउ सो
भया वा ध्यातव भन्यो तव मति मिनाय र चोर र
ग जान्दा अ धक पमा पुग्दा यो रम भित्र जा न्दु रम सु
तिन उध ज्वालयो हि व स भन्यो र भित्र गयो त मै वि
चमास्क की न्या आ इ नर भन्यो हे महा राज इ हा
न व स आ फु जिठ जगाउ र स चोर ले व कु त मा या
का छ न भन्दा वा तो देखाउ भन्यो र वा गो देखाई दि
इ नर राजा दर्वा रमा आये र भो लि पल स व लू कि
रहा ति घोदा लिये र चोर की घर मा धे रा दि घा र चो
र ले देखा र आ स र्ग मा न्या पर न्नु इ हा यो हाट ना पि
तरवार धाल फट कारि हाक पी आ इ पुग्दा राजा का
सेना स व मा यो त व र जाले व दा क ठि न ले पा श ले
वा ध्या र दर्वा र मा लग्ना र चो र लाई सु लि हा ल न ला
ग्ना त व न गर वा सि जन ह ले सर मा चो न्या चो र
यो हि हो भन्या तो धम सि ह वा नि जा कि छो रि छो भ
निले भन ला गि न्नु ह वा वा य स चो र लाई वा न्दु भ
नि त व वा पु भ न्द र स चो र ले व कु त उप ड गयो को

२५
धनराजालेछादौनतेराक्याबुद्धिभयोभयोत्ता
भन्दरसचोरशुगभोगननपायाअगानिप्रवेसज
रिमरुलाभनरनवत्पोवनेजाराजासिरगयो
रभन्दहेमहारजकोतिसुवनलेउचोरछादिदेउ
भन्दाराजालेसस्ताकएनगरभन्यारतवधरुआ
योरकोरिसीतविस्तारगयोरतवत्पोकीन्याचो
रसिरगयोररहचोरतिमिलाईवहुतेराभायो
भयानिहानिसुन्योरमुलिमाचध्याकिचोरप
हिलेरायोपाधहास्योतहाठप्रान्तप्रानत्यागगया
त्योवभियाकिछोरितसेमंगसहगमनगर्जला
गिनरआकासवानिभयोतदेविशुसिभयोवर
मागभन्दात्योभद्वसुलिभयोतमेरालोग्याजिया
ईदेउभानिनरलेभानिजियाईदियाउथोतवगध
र्वविवाहगयासुषुपूर्वकसंगवस्याकाथियाए
तिकथाकहिकनवेतालभन्दहेमहारजभरन
समयेभ्रात्योचोरकिनहास्योकिनरेयोभन्दार
जाभन्दरसलेमसितपुतिगद्यायस्कोउपायेक
हिभयेनभानिरेयोस्त्रिकोविचित्रगतिछभानि
हास्योयेतिउत्रापायोरवेतालरुवेमागयोर॥ ॥

इति श्रीसिबदासविश्वनाथा विलासपंच विसतिका
भाषाया विद्योदश भाषा ॥ १३ ॥ मिरमिन्दु खोनसो
निभुट भाविज्यटि ॥ तिलोत्पल देया समा मो वि घुगुजो
जयतमसो ॥ ॥ फरि वेताल कथा कहन लागी न रहे
महाराज सुनु हव सु एक कास पिनाम नगर थिया ता
हा सुविचार नामारा जा थिया तन्की चन्द्र प्रभाता मा
तन्की घोर थिया जो भल लेनु क भया कि स वि सी
त फल वारि मावे लगया कि थीया ता हाय क बाल
नले देख्यो र त सु सींग पस्पर अनु रण भयो र त्यो राज
जिने आरु धार गया त्यो बाल नले त्यो सुद्ध भया कि
थियो तसे विच मास्क मुल देव बाल नले देख्यो र सो
छो कया निमित्त लो त्या को छन भन्दा बाल न भन्द म
लाई कै न्या को इक्ष्वा छन भन्थो र पहि को विस्मरण
यो र त व मुल देव बाल न भन्द त लाई कै न्या को मा
त्र इक्ष्वा छ कया भन्दा बाल न भन्द स्वा मृति को जो
गदिये अर्को सुख छैन ॥ ॥ सावेने चर्त सार चत
सार वात चयैत ॥ इत स्पसार स्वर्गति स्वर्ग सार ज्यो
वित ॥ य सो भन्या को छ भाने बाल न ले स्त्रिको वन
मा गदा मुल देव बाल न भन्द इसो भन्या कठ टवरा

जार्कन्यासिदमभेटगाराउलाभन्योरएकवृष्टित
स्कासुवमाहालिदियोतोस्वास्तीभैअकोवु
तिआफामुधमाहालावधवाहनभयोतवतसे
काहारमासमायोराजदारमागयोराजाला
ईआसिदवादादयोरवस्योराजालेकिनआ
योभन्योतवतोभन्दमगीगापारवह्याऊन
ताहामेरोधरोहमपदवर्षदेविदेसातरकिने
गयाकाथियाताहाईकन्यापजारघरआया
प्राप्तनिपनिमयोछोरोपतिविदेशगयेतवई
कन्यामनआउज्ज्वालास्मराविदिनुहवशमछा
लेकोजनजानुमआयापदिदिनुपलीभन्दार
जालेविचारगयेआफोकन्याकनवोलायेर
तसेकन्यासीगरायातसेमुलदेवगयोरात्रिमा
राजकन्याभन्देहवापनेकन्याअतिमिरसस
गेवसोभनिधतिनृतवस्करदिनरात्रिमावा
निकन्याभन्देहभन्देशाजकालतिमिकिन
उवजायोभन्दातेसलेभन्योमयकदिनकल
वारिमाखेलनगयाकिथियाताहाएकवा
नलेदेव्यारपस्यरअनुरागभयोभ्योतेहिफिकि
जेमुदवस्त्रायाभनिताववाएतिभन्दतसोपनो

हरलेकन्यादियोरतवकं पालियोरुडिफलवागमा
गयोतवनसममिनामाकोरधालनकोरुकरगगन
लागोयकमेरिभन्दे होश्रीमरिभन्दे एतकथाक
हिकनबेटालभन्दे हेमहागजतस्क न्याककोरु
छभन्दाराजाभन्दे क्षेत्रिकोदोरि क्षेत्रिलेयाउछ
न्योसमिनामाक्षेत्रिहो एतिउवापायोवेतालनरुव
मागयो॥ ॥ इति श्रीशिवदाशविरचित योवता
नपचविशतिकान्तायायाचतुर्दशोध्यायः॥
हलिवर्कमहाकृद्धिमकदन्तचतुर्भुजः॥ नमामिपर
मभक्त्याविघ्नेर्मयमेसुः॥ ॥ केरिवेतालकथाके
हधनुहमहागजमुनहवशहिमाचलविघ्नेजिमुनके
नुनामाराजाधियातदानरत्नपुत्रकानिमित्तकल्प
विदेकास्त्रिभागदधोतवशमयेमाकल्पविदेमा
मिभयैरतिमिलाईपार्धमिपुत्रहोलाभन्यातवकल्प
वृद्धकापुमादलेपुत्रजन्योवदोउत्तमवतस्कोजिमु
नवाहननाउराध्यातसोजिमुनवाहनलेपीनिकल्प
पुष्टकोसेवागमोतलेराज्येगर्दामासमयमासेधन
संपदाप्रीतिविभाजनवडतईवज्रयोगाईलेपीनदुदव
ऊतीदिधोस्वास्तीलेपीननोप्याकोवदतसेवागर्दः
ध्यातोरालाकासेविघ्नेभन्या नलासुनदोनोयसत

धियोतस्मापतिकल्पयेत्पुनर्भयार्ः वरमाभन्यार
मपुनर्पुजादरिद्रहिटनगराद्रेऽभन्यारवम्याकाधि
याएकदिनमाशामालेभवक्यागर्हभन्दाजिमुट
वाहनभन्ः सवैराज्यमारिगज्यवधाईभन्दावाव
भन्ः अनित्ययसदेहकानिमित्तपापनगरभन्यो
उसोभन्यावनमाजाउतपस्यागरेभन्योरमलया
चलपर्वटमागयाटाहाजिमुतवाहनलेमधुका
नामाराविपुत्रसिटमित्पारिलगायोतमेसंगवन
माहुल्दाएककीन्यादेव्योतससंगपरस्पदशुन
गगभयोरकेन्यापानेआक्राघरुगतकोमीजिनी
राजाविस्वामित्रमीतविस्तारगरेभन्योतमछोर
लेजिमुतवाहनमितप्रतिगर्हभन्दाजिमुटवाहनला
इवीलायाएयोकेन्यादेयाविवाहगमोरधोरया
योएवस्याकाधियाएकदिनमाजिमुटवाहनला
आतालासंगवनमाहुल्दा१जगमाहादकोधुप्रो
देव्योराजिमुतवाहनलेसौधोयोकाहोभन्दाइना
गकाहादकुनइहादिन२प्रतिनागआहुलनगर
इलेखान्दतमेविचुमापुत्र२भनिरुनलाग्याकि
स्वाभ्याकोसदमुन्योरजिमुटवाहनदिगयो

शकिनरुद्धो भनिमो ध्यो तव त्यो भन्दे अहिले मोरि
 दोरा गरुद लेखान्याद्धः स्पे निमित्त रुद्धे भनिगुर
 तव जिमुटवाहन ले भन्दो तेरो दोरा का धातमाः
 मम रुद्धा भन्दा मय चुदना मानाग भन्दे हेराज
 वृत्ति मि कि न मूर्छे जाठ घास गरुदन आठ ज्या
 ल सम गो कर्न देवता को दर्शन नगर्न जाठ दु भनिमै
 वचुद गयो र जिमुटवाहन तहिव स्पे गरुद आथो
 रचु चाले समायो र आकास माल ज्योतवरक्त
 ले मुद्धिया को जिमुटवाहन को अगुठितन्की रा
 निका कायमाय स्पे तव मय चुद आथो र भन्ने
 हे गरुद त रुद्धो इति राजा रुद्ध मल्लाई खाउ
 भन्दा गरुद मदेह भयो र जिमुटवाहन लाई तको
 हो मु किन पराई का निमित्त प्रान द्वाद दो भन्दा
 जिमुटवाहन भन्दे ॥ ॥ कि कायन मुये नव जि
 ना विर चि विना ॥ यो न सत्यो पक रि सा जिवन
 हिनी रथ की ॥ ॥ यो सरि को क्या काम छ जस्ले
 पड पकार गोर भन्दा तस्को जन्म व्यर्थ छ स
 नि जिमुटवाहन ले भन्दा गरुद ले भन्दे नु सब ठ

प्राज्ञे नागशास्त्रेन याया कापीर्नाजिर्नभन्मारागद्ग
योः ॥ ॥ एतिक्काकोरु कनेवेतात्त भन्हेहेमाहारज
नजनामाकोसत्पादिहोभन्माराजाभन्हे संषचुडवदो
हाकि नभन्मार्जिमुतवाहन लेजन्मशमयेमामरनको
श्रम्यासगयाकोथियोः ॥ ॥ इतिउत्तरपायोरवेतात्त
रुषेमागयोः ॥ ॥ इति श्रीशिवदासविरचितायावेता
त्तपंचविंशतिकाभाषायांपंचदशोऽध्यायः ॥ १५ ॥
श्रीविद्धि नजगभोगारत्नाकरसमागताः ॥ वन्दे सरस्वति
देविसनेकविसेसरि ॥ फोरवेतात्त भन्हेहेमाहारजसु
भुवत्सत्त्वविजपुरभन्नुनगरथियोताहापनसार
नामाराजाथियात्तकोरुत्तदत्तनामावनिप्राथियोत्त
त्किर्नमादिनिनामाहोतिथियोः तस्माद्भजस्तेदेवथो
उरुत्ताईर्नमाददुथो ॥ इति सुन्दरथितवतस्वीनिजालेरा
जासितविभीगयाहेमाहारजमेरापरमाएके केम्पारत्त
दुथो ॥ इति मात्तागसन्मन्माराजात्तकेम्पकोलक्षनवि
चारगर्नपथायात्तवतस्कारूपत्तेलक्षनविचारगर्नः
मनुष्यमोहितमयात्योक्तितिथिर्नमाक्षपमाकेद
पिजालिचन्दुमाज्जलोमुषकासदेवकापासाजलोका
नेलकावाराजलोनाककासदेवकाधनुजलोभुतिरा

जन्मादातयास्तिवदुत गुनलेनु न भयाको देखारपर
स्परदेखादेखगनोजवराजाले विवाह गर्न न ससेमा
आसक्तुनन राजाका म हादन न भानि विचार गयाः
राजासित विविग माहे माहा राज तम्या जो गुरिहिनद
भन्यातव राजाले काजि लाई विवाह गर्भन्याः काजि
ले विवाह गयो तव एक दिन तो स्वास्ति काजिका पठा
हामा वस्या किराजाले देखार सुनुराग भयो यो को हो
सुभने सोध्या वनि भो कि होरि हो भन्यातव राजाले उनै
मनुष्य लाई बोलायार मलाई धात्या देः भन्यातव तिम
नुष्य भन्छन हो मलेतः हित निमित्त गया को हो भन्याः
मत्रि भन्छन रुजु कामन पया कि लिनु हवस भन्याः त
वराजारि सा यो र भन्छः ॥ मत्रि वत्पर दारे सुपरद्वे
धुनो सवतः ॥ आत्मवत्सर्व भुते बुध पस्पति म पादितः ॥
॥ यस्तो कला को हः हो भो यस्तो धर्म हो इत भन्दा उ
मो भया वस्या वनाई लिनु हवस भन्दा तै ले भाय्यो ला
ई वस्या वनाइस भन्या ला कले क्या भनतः गाला हो
ला भन्या राजा मयातव राजा मया का देव काजि
ले गुरु लिट क्या गर्पा हो भानि सोध्या र सुर्ग लाई
अर्घ दिन भगती मा प्रवेस गर्न भन्यो त ले गरी अग्नि
मा प्रवेश भयो यो उन्मा दिनी साति गर्ड रुग्ण ते क

था कहि कन वेताल भन्द हे माहा राज ३ जना मा को
मत्पाधिक हो राजा भन्द राजा वडा कुन किन भया
काजिले दिया का भाय्मा धर्म विरुध जानि हिनिय
स्वामिकानि मित चाकर ले जिठ दिनु जोग्य हो भा
र्याले सह गम नगानु जोग्य हो स्तिठ चापायो रे वे
ताल रुवे मा गयो ॥ ॥ इति श्री शिवदाश विर
चिता या वेताल पंच विसतिका भाषा या सप्तदश
ध्याय ॥ १६ ॥ नमस्तस्मै गणेशाय सर्व विघ्न विना
शिते कार्याय मेघु सर्वे स्मयते यत्सूरै रपिः ॥ ॥ फेरि
वेताल कथा कहन लागिनुः हे माहा राज मुगुह वशः
यक को मला वतिना माना थिया ताहा मुन्दरा
माराजा थिया तहिय क्षना मा वनिना थिया तस्की
धन वतिना मा दोरि थिया तसे लाई अलका पुरी
मा वध्या वनिना ले विवाह गयो तस्की मोहिनी मा
मा दोरि जन्मीत वतसे देसमाः जुत पयो रधन व
तिले मोहिनी लाई रभा गि जान्दा यक जगामाः
चोर लाई मुहने माहा ल्या की थियो तस्ले मोहिनी
लाई देख्यो र अरुपान गयन न भयो तव धन वति
ले सो धि र मीरो विवाह भया को देन कसे जे दोरी

दिया कोटि सुवर्ण दिई लोभ न्याः धन वीत ले मेरे होरि
 लेई भीने तवर्ग धर्ष विवाह गयो पुर्वति रहे पोर वर कारुष
 माने कोटि सुन हन मोत से म मोत हो तेहि धनी लिई र की
 कोन गर मा गई त स्को होरि यौवन वीत जया कि सै गिनि सि
 तये स्थी तहा क वासन दीषत स ते ग अनुराग भयो त वस
 गिनि ले धन वीत सि त को ह त म्मा होरि ले तो ह वास ए लाई
 प्रीति गेह न द्या त व धन वीत ले भन्दे वासन य ह्माई गर्भ व
 तितु न्या यौ भ म्याति मि लाई स ये सुवर्ण दिई लोभ न्या लोभ मो
 रत स री त्रि मा मोहि नि सै ग व स्था सं भोग ग यो गर्भ र हो त व स
 म ये मा मोहि नि प्रभुति भई त सै री त्रि मा एक त प शि हा त मा त्र
 भु त्नी लि या को दे षि आ सी सि त भी न त व न्या ले सुन को पेठा
 रा मा तो हे वा ल ष हा ल र रा त्रि मा रा ज दार मा दा द न प था
 या त व रा जा सि त दार पा ल वि वि त्रि गेह न हे मा हा रा जा दार मा
 एक सुन को ये त रो ह भ न्दा रा जा ले थो लि हे मा वा ल ष हे
 आ स व ल क्ष न ले जु त्त भ या को रहे ह भी न रा जा ले त स्का ग
 ला मा मो ति का हा दु ल गा ई रा ग्या त्यो सो हू व र्ष को भ या मा व
 दो उ त्त स व द ग या रा ज्य पाने त से लाई दिया त्ये स्को हर द त्त ना
 उ रा ग्या २ मा रा जा म म्या त व ह र द स ले रा ज्य को पा ल ना ग या
 मा त स्को वि चार यो मई ले बा वा को पिं दो धार न ग म्या हो भ नि

७५
६५

गया आइगया मापिंदनदान गर्नला गर् ३ हाते देव्योतले
आश्चर्य मायो हीते कथा कीहे कनवेताल भन्हे हे माहारा
जयोपिंद कहने पाउं भन्दा राजा भन्हे चोरले पाउं कि
नभमावाहन काविर्य लेई मन नया को मान हो राजाले पा
लो मान तस अर्थ चोरले पाउं ॥ इति उभरा पायो वेता
नहो मागयो ॥ ॥ इति जसि वदस विरचितायां वेता
नपंचविंशति काजायां अष्टदस मो ध्याये ॥ १८ ॥ फेरि
जसि शोकाह्य माची हे कनवेताल कनकाछरामा चहोई
हिंदू राजा कनवेताल कथा कहं हे माहाराजा सुबुहव
सुहोचि कुतना मानगरुता हने पासि हनामा राजा थिया
ति एक दिनी सेकार येन गयामा ताहा एक नडा ईहे छयो
दादे विले जलपान गयार विसाया का थिया ताहा एक रि
षिकन्यारहे छ परजानला गिरा राजा भन्हे तमो मपाडना डन मे
रो सन्मान गरत वजाई लिसे ॥ उक्त च ॥ उभर स्यापिवरी सनि
कोपि गहि नागत ॥ पुजिने यो रथान्यायं सर्वस्या भ्यागतो गुरु
॥ एते भयाको हर्षीति राजाले रकं माले कुण गटि अथि
ले सुभार तीहे आया राजाले प्रणाम गमा अथिले आसि वट
दिया तव अथि भन्हे हे माहाराज यस अति यदेह का निमि
न पाप किन गर्ह भन्दा अब एहा ये लजा देन भयो तव अथि
धुसि नयार वर मागन त्यात वरा राजा भन्हे धुसि भयो तत

कैलासं दुभन्पो एरिबिले रियाति राजाले गधर्व विवाह
गन्पोर आकाद्वारुतर्फ आउदावार्ता माओ मुर्घ्य मूलभ
यारवन माएक रुखमनिवासगमाः घोडालाई रुखमा
वाध्याह्न मत्पाः तव रात्रिमा एक राधे सचायोरत्पों कै
न्यावानलापोर तव राजाले भन्पो हे राधे सतइले
न्यामाग छसु सोमदेउला भन्दा राधे सभन्धन आ
जका साठ दिनमाः एक साठ वर्ष को बालन पुत्र को
सिर देउला भन्पा छोडौला भन्दा राजाले दिउला
भन्पो राधे शायो तव बहान उधि दर्वा आया र
मात्रि सित्त पो विस्तरा कछा तव मत्रिजे सुवर्नकाः
पुत्रवना योर जरुले सात वर्ष को बालन पुत्र देला
उसै लाई यो को तेमाल भया को पुरुष देउला भ
निउदि फेरा यो तव एक बाल को साठ वर्ष को पुत्र
हे छतवत्पो भन्धः हवावा मलाई दर्वा रमा देउतो
सुवर्न को पुत्र ति मिलेउ भन्पो सन्सारमा दर्वा छे राए
भन्नु मजस्तो हो राट फेरि यानि पाउला भन्दा धनले
छुध भया को बाबु आमा ले दर्वा रमा सो पार सुवर्न
को पुरुष लिया तव राजा शित राधे शायो तव जसे

राजा ले ब्राह्मन पुत्र को सिरका दुलागा तसे तो हास्यो हीत
कथा को हकन वेताल सन्द्हे माहाराज तो सरन समय
माकि नहास्यो भन्दा राजा भन्ने बुद्ध हो प्रसार ससार विवि
वर्गीति दुःखो भले प्रथम या का हकन नहास्यो हीत उत
रापायोर वेताल नरुधे मागयो ॥ ॥ इति श्री वेताल पंच
विशतिका भाषायां नवदशोऽध्यायः ॥ ॥ फेरि राजा शि
रो का हकन मा चो ह वेताल कन का धरमा च हा इ हि
दा वेताल कथा कहें-हु हे माहाराज सुनु ह वस सकज
शा मा बिसाला नगरे ह तहा पद नाम नामा राजा थिया
तको अर्थ दन नामा बीन आ ह तस्का अने गमं जीर नामा
होरि थिया तस्का बीन नामा बीन आ ले विवाह गमोर
तस्का मा माई ते हा दोर आ फु समुद्र पार वेपार गनं गयो
तहा वाहु वध वरुण तव अने गमं जीर माई ते मा जीवन
वीत भया कि थित वरुण क मला कर ब्राह्मन दे धिरत
स्नेपनि दे घो पर स्पा अने राग नयो थो तहा प्रो ततो ब्रा
ह्मण पर गयो तस् अने गमं ॥ जीर लाई काम दे वले बाधा ग
यो र सहन नसकि संगि न सित भीन तव संगि नि सन्दे
क सैले थाहान जाई मा गारि क मला कर ब्राह्मन सित मे
त गरुड नाफि किन मान भीन क मला कर ब्राह्मन का

पारमागई त्यो कमलाकर पीने मर्नतयार भया को थियो
सो गोने लो विस्तार गोरियो त्यो अनंगमंजोर पीने कर
काथम मोन वस्या को थितीह पुगि अनंगमंजोर लाई
लिंगन गोरि दद मास माया चुंवना गयो तसे विन मा
नंगमंजोर मोर त्यो कमलाकर वासन पनि तसे का गला मा
ला गोर मयो तसे विन मा माई ती हरु हुन लागा को विच
माई दिव्याहिता लो ग्या आयो तेस्तो दे छार तेसे पुनंगमं
जोर लाई शुगालो हा ल्यो मयो एतिका कोहि केने वेताल
भन्द हे माहारज तेन जना मा को सत्याधिक हो भन्दार
जा भन्द व्याहिता लो ग्या सत्याधिक हो किन भन्या पुर पु
रु सी सने लागा को दे छार पान त्याग गयो एति ई नरा
पायोर वेताल रुधे मागयो ॥ इति श्री वेताल पंच
विसतिका भाषायां विसो ध्यायः ॥ २० ॥ नम चन्द्र सि
रसथाय चन्द्र चामर चारि तैलो व्यनगर रं भगुल लः
भात्म स भवेतः ॥ ॥ फेरि वेताल कनका धर मा चवाई
हिद दारजा कन वेताल भन्द हे माहारज मुवु हवु श
एके जल स्थल नामा नगर थियो ताहा विरसदन ना
मारजा थियो तस्को प्रो हिट विष्णु समाना मवाह ग
थियो तस्का ४७ व थियो एक पत्र मुवा प्या दो श्री वे
सापति ते श्री परस्त्रि माल ग्या को चो थो नामी करे

साधियातवस्व दिनवावृत्ते शिक्षागार्हत्याज
वाभत्याका धातिया द नवे लु धनसपातिको नासग
गठ ध्रुमाने गुवाग्ना पानि शिक्षागये वे स्या प्रति
भस्याको पानि धातिया द सत्पशो चलिन वृगर
उध्रुमाने ये गुपा पातिला इपानि शिक्षागयो प्रः
स्त्रिमाला गत्या लाई पानि नास्तिक लाई पानि
शिक्षागयो भन्द विज्ञान भयाको मनु यजि
उनु यथ हो तमो विद्या देवा उत तव नद्रा इता
लेवन दोष हृदल्या योर जो त्यो दो आले वो सो
मासु इत्यादि धातु जो मोते ना लेवा ला जो पो
चो धाले सिद्धि जिया यो तसे सिंह ले चारे ज
ना लाई वायो एति कथा कहिकने वेताल भन्द
तिचार जना माको मुख हो भन्दा राजा भन्द ज
स्ते सिंह जिया यो त्यो मुख हो ॥ एति उवा पायो
एवेताल रुखे मागयो ॥ ॥ इति वेताल पंचवि
शतिका भाषा या स्वर्ग वि सो ध्यायो ॥ ॥ नमो मि
सिरसा देव देवा नाम पिदुल नः ॥ विज्ञानि धान
संपुर्ण पावार्त परमेश्वर ॥ ॥ फेरि वेताल भन्द हे
महाराज सुनु हवश एक वेद आता मान गारि

योः ताहाप तपिना। मा राजाथि। तसेनग रमा वस्था
रूपदित्य नामावाहन थिया। किला थिया भन्या
मुन्द रगवो तरुनि धनि एलो थियो। तो केहि काम
यमा रात्रि माम यो तसे विचारा एक विदेशि ब्राह्मण
ले भन्यो तपाई का सरि मा वस्था विप्रा जा छु भ
न्यो। ससरी मा पोसे भोज रुला भन्यो। एष वश
गर्न लागदा पहिलि रोयो पछि हास्यो। तसे त्यो वृ
ध सरि छाओ वहेन परीया। ठठेकन हर्दनत
बुधो सरि दुव्यो। म्या सत्य मानिकन नदि मा
लग्गार जलाया तव त्यो बाल नु तरुनि सरि
मा पोसे मुख भाग गदा न पुन्य गेदथ्यो तव को हि
समय मा तरुला ईव राज भयो। एभन्द छ॥ ॥ सु
गी गालि ते मुंद जा ते दसन विहिट मुंद॥ वृधायां
तिगृहित्वा दंडत दपिन नमुच त्या सापिड॥ पात्रे
येत नद ते दान त हस निच के यो वदमान॥ सीग
लि ते कृत्वा कृत्य विवेक कालि भव कृपे विलति
लोक॥ एते तिलोक पथ्यो एति थ जा वाग न गयो
एति कथा कहिकन वेता ल भन्द हेम हा राज त्यो
ब्राह्मण वृध सरि छाडि तरुन सरि रमा पस्दा की
नरो यो की न हास्यो भन्दा राजा भन्द मैले यो

मेर भयो इस्त्रि संगे गगना को छेन भनि रोका फरि
नरुन सारि पायो ननि हास्के एति उत्रा पायो खे
ताल रुवे मागयो ॥ इति सिवदास विरचीः
ताया वेताल पंच विस तिका भाषाया द्वा विंश
ध्यायः ॥ सरस्वत्या प्रसादेन काव्य कुर्वति मा
नवा ॥ ने देवा दुलभ किंचिज स्मरति च भारति
॥ फेरि वेताल कथा कहन ला गित हेम हर एजु मु
नुहव सुस्व कध सम स्थल गामा नगर छे ताहा धो
जना मारु जा थिया ताहा चत वेदाना मा ध्वल
थिया लक्ष्म नामा तन्का प्राप्ति थिया तन्का
तिन पुत्र थिया हर दन्त सोम दन्त जज्ञ दन्त नाड
भया का थिया ति पति सब सास्त्र मा कुल ज थि
या एक दिन गोविन्द प्राप्ति ले जज्ञ को आरंभ
दति छे गुलाई कधु वाल्या उन नामिन्त समुन्द
पार पठाया गया ताहा जल हा का जाल मा के छु
वादे ध्या रजे गो भन्द हे भाई कधु वास मा त भन्द
माहि लाले पति का छे लाई सम मात भन्यो त स्ते
पुनि सम स्येन भन्यो रतिन जना पति रुकरा भयो
राजा सित गयो रत वरा जाले सो ध्या रते न्हे विस

राजा रक्खान समानेन भन्दा नेथा मन्ध मजुवान
धुइधुइ कधुवा कसो गरि समाने भन्दा तव राजा
ले पा र्छ्या गनानि मिने सुन्द जो जनवान दिया
तस्तेवान दिया को बायेन किन बायन स भन्दा
यो अन्न दुर्गा धि जग माउ वजा को रहे छ रुचने भ
मो दो आलाई किन समानेन भन्दा मेस्त्री चंगधु
तव राजा ले सुन्द रुचिरात मा पठाया तस्ते भोग
रन किन भोग गो ने भन्दा दुर्गा धि भयले गो न भ
मो क्या गंध हो भन्दा स्स्को आमा योज न्मो का
१० दिन मा मर्द्ध रवा वि को दुट्वा ई पालिया को
रहे छ रवा वि को गंध आये भन्दा तव फेरि ते आ
लाई किन समानेन भन्दा मतु लि चंगधु भन्दा
तस्लाई पनि पारिछ्या गनानि मिने सात तल्पा
विछाउना मा मुताया निद आयेन किन निद आ
येन स भन्दा उ विछाये भन्दा रहेई पछर मा सु
गर को यक उ रहे छ रतिकथा कहिकेन वेताने
मन्ध हेमा हो राज ई ३ जना मा को प्रधान हो भन्दा
राजा मन्ध र गुलि चंग प्रधान हो रति उत्रा पाई वेता
ल रुचै मा गयो ॥ ॥ इति श्री वेताल पंचविशति
कायात्री विमोक्षाय ॥ २३ ॥ २३ ॥ २३ ॥

फेरिनाल कथा कहन ला गीत हेमहारज सुभ्रह
वश एक प्रभावाति नामा नगर थिया ताहाप जुम
ननामारजा ठिया तास्कि मलय देविना माभा
ग्या थिया तस्की चन्द्र प्रभा नामा छोरि छ सोद
क्षिन कारजाले विवाह गरीले गो तसु चन्द्र प्र
भा के लावने वति नामा छोरि जन्मी रत सस
जा कन अल्प देस कारजाले धारग पोर तल च
न्द्र प्रभाले लावने धाते लाई लिई रवन मागय
तहा एक तलाउ रहे छ ताहाय के दिन वि सा
यार तव एक कं पूरुन गा मा वक्ष्य राजाले छोर
लाई सामान्य ले कन ते हिवन माटे हाबेल
नानि मेनत गया की थियो तेन आमा छोरि का
पाइ ला देख्यो राज पुत्र ले भूपे हवा वाई पाईला
कस्का ऊरु भन्दु माना पाईला भया कि ते रिभा
ग्या हो थुलो पाईला भया कि मे रिभा ग्या हो भन्यो
तव अलिक पुषी गया एति डेव ति कन देख्यो रत
संग वाट ग या रतव आमा छोर ले लियो छोरि
बाबु ले लियो रद्वारि तर्फ आयो रतव स समय मा
तस्का सन्तान भया उपाने तिस ते एका काना

ता ३६ जाति कन न क ह्या सि र ऊति मरुता भ
गजा भन्द नाता को संबंध जादि न भन्यो र वे ता
ल रुखे मागयो ॥ आइति श्री वेताल पंचवि सति
का भाषाया चतुर्वि सो ध्या यो ॥ ॥ फेरि राजा सि
सो कारुख मागई वेताल कन का धर मा चठाई
हिददा राजा कन वेताल ॥ हेम हाराज ति सि द
धि मव सि भजा ति मिना इम उ पदे स दि छु भन्यो
तव राजा जे क्या हो भन्दा वेताल भन्द जे व म जाई
दिग वर सि त पु या उलार त से दिग वर ले पु ना म ग
रुख न जा ति मिले जा न्यो न भन्यो प हि ले सि का उ
तव गरु ला भन्यो र ज से दिग वर ले पु ना म गार लार
त से ति मिले दिग वर को सि र का इ नु र त स्का के पा
ल को र क ले सूर्य जोई अर्घ दिनु तव अ स्त नि
दि पा उ ला ही त उ पदे गो र्मे भन्यो दिग वर ले त वो
सि र का इ ला भन्यो र वे ता ल रुखे मागयो ॥ ॥
तव ही राजा ले वेताल लाई लिये र दिग वर सि
त आया तव दिग वर ले मत्र पु र्व क वे ता ल व
ला राजा कन भन्द हेम हाराज म लाई पु ना म
भन्यो राजा ले भन्यो प हि ले सि का उ तव गरु ला

पाचि ॥ २ ॥